

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 0102524/98-4007
Signatura: va7ls202

Inspektorát č. 1
Okresní pracoviště Praha

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Školské zařízení:	Domov mládeže středních zdravotnických škol a vyšších zdravotnických škol Praha 9, Lovosická 42
IZO:	110 010 451
Ředitel zařízení:	PhDr. Zdeněk Fiala
Zřizovatel:	MŠMT
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha 9
Termín inspekce:	28. září - 18. listopadu 1998
Inspektoři:	B. Hájek, Ing. K. Svárovská
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): Řízení DM Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Pedagogická dokumentace dle § 45b, zák. č 138/1995 Sb., Vnitřní řád DM, Vnitřní dokumentace a plány DM, zápisy z porad, rozpisy služeb, Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, evidence nepřijatých žáků, výroční zpráva.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Domov mládeže středních zdravotnických škol a vyšších zdravotnických škol (dále DM) byl projektován jako moderní ubytovna sester s jedno a dvouúžkovými pokoji. Všechny pokoje mají své sociální zařízení. Provoz DM byl zahájen v r. 1985. Ubytování a další nabízené služby jsou vysoce nadstandardní a to nejen v kontextu ostatních pražských DM, ale i ČR. Koncepční záměry v intencích zmíněného nadstandardu jsou vedením DM formulovány ve vnitřních dokumentech i ročních hodnoceních. V DM je ubytováno 320 žáků z 26 škol, a to nejen ze zdravotnických škol, při čemž v jiných pražských DM evidují nevyřízené žádosti ze škol, které má toto zařízení v názvu. V seznamu nevyřízených žádostí v době inspekce nebyli žáci 1. - 3. ročníků SŠ. Věkové rozpětí ubytovaných žáků je 15 - 28 let, při čemž žáci starší 18 let tvoří více než 71 %. Vzhledem ke struktuře ubytovaných žáků dochází k větší migraci během školního roku než v ostatních DM.

V ročním plánu i hodnocení DM nabízí kromě základního zajištění ubytování, stravování a pedagogického působení vplývajícího z poslání DM, řadu zájmových aktivit (kroužků a individuálních činností) a to vlastních i jiných organizátorů či subjektů.

Koncepční záměry nadstandardního zařízení i plánování nejsou v rozporu se stávajícím legislativním vymezením DM.

2. Plnění plánů

Dlouhodobé i krátkodobé plány DM vycházejí z celkové koncepce zařízení a vedením jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány na poradách, celoročně jsou zhodnoceny ve výroční zprávě.

DM se snaží dle své koncepce rozšiřovat ubytovací kapacitu. V Rozhodnutí MŠMT o zařazení DM do sítě je kapacita 315 lůžek, současný počet ubytovaných je 320 (při čemž ještě dvě podlaží v jedné z budov slouží jako ubytovna zdravotnického personálu).

Vytyčené plány jsou plněny.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

V DM pracuje 39 zaměstnanců, z toho je 8 pedagogů. Výroční zpráva za loňský rok uvádí 10 pedagogů. Vzhledem ke zvyšování počtu ubytovávaných žáků starších 18 let, jsou ustaveny pouze 3 výchovné skupiny s průměrným počtem žáků 32. Ostatní jsou ubytováni v penzionovém pojetí DM, které sice dosud nemá zakotvení v legislativě, ale po vyhodnocení experimentu v rámci grantu MŠMT je tolerováno.

V budově je nepřetržitá služba ve vrátnici. Noční služby jsou řešeny nočními pohotovostmi vychovatelů. Část těchto pohotovostí po 22. hodině je paušálně započítávána do naplňování míry přímé výchovné povinnosti vychovatelů, vzhledem k tomu, že někteří žáci se vrací z praxí po 22 hod. Tento stav není podložen dikcí pracovních náplní vychovatelů, které jsou v obecné rovině, ani zápisy v pedagogické dokumentaci.

DM je otevřen i o víkendech dle zdůvodněných potřeb žáků. Tyto případy nejsou řešeny vnitřním řádem DM.

Pro operativní řízení jmenoval ředitel svého zástupce a vedoucí vychovatelku.

Organizační struktura odpovídá potřebám provozu zařízení. Není řešeno paušální započítávání naplňování míry přímé výchovné povinnosti vychovatelů po 22. hodině. Pravidla pobytu žáků v DM o sobotách a nedělích nejsou ve vnitřních směrnících DM.

3.2 Personální struktura

V DM výchovnou činnost zajišťuje 8 pedagogů, z toho je 7 žen. Všichni splňují kvalifikační předpoklady vychovatele DM. Pedagogové podle své specializace a zaměření garantují některou ze zájmových činností, které DM nabízí.

V zařízení je méně pedagogů než určují právní normy. Počet vychovatelů stanoví vyhl. č. 354/1991 Sb., § 20, nebo počet pedagogů může být odvozen od velikosti výchovné skupiny dle vyhl. č. 64/1992 Sb. Podstav je kompenzován převahou ubytovaných žáků starších 18 let a zavedením penzionového typu DM.

V zařízení vzhledem ke struktuře ubytovaných žáků je ustavena funkce tzv. pedagoga volného času, která má mít specifické výchovné poslání, avšak není dosud pro tuto funkci písemně specifikován obsah práce.

Vzdělanostní struktura pedagogů odpovídá požadavkům legislativním i potřebám zařízení. Nižší počet vychovatelů je zdůvodněn složením ubytovaných žáků.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení DM plánuje i realizuje relativně obsáhlou a cílenou přednáškovou aktivitu k pedagogům na aktuální témata pedagogická i vztahující se k sociální prevenci. Na rok 1998/99 je plánováno 7 odborných seminářů pro pedagogy.

Protidrogový koordinátor byl jmenován a zúčastňuje se příslušných vzdělávacích akcí. V DM je kvalitně zpracována vnitřní směrnice, jak postupovat při podezření z užití omamných látek.

Péče o odborný růst pedagogů je dle dokumentace na velmi dobré úrovni.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Ředitel DM má obsáhle písemně zpracovaný systém vnitřní kontrolní činnosti. V době inspekce tento systém byl spíše deklarovaný. Kontrola výchovné činnosti probíhá průběžně, výsledky zjištění jsou předmětem osobních jednání ředitele se zaměstnanci a jsou projednávány i na poradách.

Kontrola pořádku v pokojích je denní a výsledky jsou probírány s ubytovanými žáky. V DM je udržován pořádek a čistota.

Míra naplňování míry přímé výchovné povinnosti vychovatelek dle předloženého rozpisu služeb odpovídá nařízení vlády č. 68/1997 Sb. V rozvrhu služeb nebyl zahrnut ředitel (12 hodin týdně), jak je určeno Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaného MŠMT čj. 16969/96-42.

Kontrolní činnost vedení je na dobré úrovni, naplňování míry přímé výchovné povinnosti ředitel není doložitelná standardní pedagogickou dokumentací.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Žáci jsou předběžně informováni o DM a podmínkách ubytování při podávání přihlášek před začátkem prázdnin. Součástí vlastního tiskopisu přihlášek je i poučení o platbách. Při potvrzení přijetí k ubytování zaplatí úhradu za září, v případě že do DM nenastoupí, nemusí se částka za předem zveřejněných a přijatých podmínek vracet. Tímto se DM pojišťuje proti časté praxi, že přijatí žáci do DM nenastoupí, neboť podali přihlášky do několika pražských DM, nebo si během prázdnin zajistí privátní ubytování.

V průběhu roku DM písemně informuje rodiče o aktuálních výchovných problémech či udělených pochvalách. Dopisy se zakládají do osobních spisů žáků. Akutní problémy žáků jsou vychovateli řešeny s rodiči a se školami osobním kontaktem nebo telefonicky. Materiály obsahující osobní informace jsou uloženy tak, aby nemohly být zneužity.

Žáci jsou informováni prostřednictvím nástěnek a informačních vývěsek o aktivitách v DM i o nabídkách kulturních a společenských akcí. Vnitřní informační systém doplňují informace z jednání žakovské samosprávy (Domovní rady). Domovní rada se schází pravidelně má dvě části: první je z žáků SŠ a druhá z žáků VOŠ.

Zaměstnanci jsou informováni na pracovních poradách a aktuální informace jsou předávány osobně, stejně tak jsou řešeny akutní problémy.

Informační systém je funkční, žáci i zaměstnanci jsou informováni včas a v potřebném rozsahu.

6. Vedení povinné dokumentace

V DM je vedena dokumentace dle zák. č. 138/1995 Sb, § 45b, odst. I. Dokumentace je vedena na tiskopisech SEVT. Během inspekce byly doplněny deníky výchovných skupin. Stávající dokumentace má odpovídající vypovídací hodnotu.

Pedagogická dokumentace je v souladu s právními normami.

7. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Přidělená dotace pokrývá základní provoz DM. Příspěvky od ubytovaných žáků byly dle vyhl. č. 64/1992 Sb., ve znění novely č. 315/1997 Sb. § 9 odst. 1, stanoveny v pásmu I. kategorie DM na 1000 Kč za ubytování v dvoulůžkovém pokoji a 1200 Kč za jednolůžkový pokoj. Poplatek za stravu je stanoven 34 Kč na den.

Vzhledem k výhodnému umístění pronajímá DM řadě subjektů provozní prostory, které nebyly určeny k ubytování, dále plochy stěn budov k reklamě a střechy a půdní prostory k umístění antén a elektronického zařízení. Ve smlouvách o umístění reklamních ploch je zakotveno, že na nich nebude propagován alkohol, pornografie, tabákové výrobky a nesnášenlivost.

Výše vybíraných prostředků od ubytovaných žáků je v souladu s platnými právními normami.

8. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

DM má nadstandardní podmínky pro naplňování svého poslání. Vybavení ložnic, kuchyňek, společných prostor převyšuje standardní zařízení DM. Splňuje v celém rozsahu podmínky pro společné ubytovny (MZ ČSR čj. HEM 322.3-10.1077). Ložnice jsou vybaveny funkčně a účelně, studijní místa jsou příslušně zařízena. Žáci jsou ubytováni ve 137 dvoulůžkových a 44 jednolůžkových pokojích.

Vybavení DM pro potřeby žáků el. spotřebiči - žehličkami, varnými konvicemi, ledničkami apod. je v odpovídající míře. DM je vybaven pro přípravu teplých nápojů. Žáci mohou užívat vlastní fény, kulmy a holicí strojky na základě individuálních dohod s DM.

Jídelna s kuchyní je v samostatné budově areálu DM. Vybavení je průběžně obnovováno a vylepšováno. Jídla jsou podávána dle stanoveného režimu. Ke stravě se vyjadřuje žákovská samospráva. Vedení DM dle možnosti na požadavky žáků reaguje.

V DM je jedna místnost vyčleněna pro žákovskou knihovnu s přibližně čtyřmi tisíci svazky, která je dle rozvrhu otevřena dvakrát týdně. Knižní fond však neobsahuje encyklopedickou literaturu vydanou po r. 1990. V DM je i odborná pedagogická knihovna. DM odebírá denník MF Dnes a další periodika.

Materiálně technické podmínky pro pobyt žáků jsou ve většině ukazatelů nadstandardní.

9. Hodnocení psychohygienických podmínek

Ubytování žáci jsou rozděleni do 7 tzv. výchovných skupin. Žáci středních škol jsou ve 4 skupinách. Počet 24 žáků ve výchovné skupině stanovený vyhl. č. 87/1992 Sb, § 2, odst. 1a, ředitel svým rozhodnutím zvýšil na 36, 39, 31, 28 v rámci své pravomoci dané citovanou vyhláškou § 2, odstavec 3. Žáci z vyšších odborných škol zařazení do tzv.

penzionového typu jsou vedeni ve čtyřech skupinách s počty 67, 55, 66. Při těchto počtech se práce vychovatelek zaměřuje především na nabídku akcí a individuální práci s žáky dle jejich potřeb či dle jimi dosahovaných výsledků ve škole, nebo řešení jejich výchovných problémů v DM.

V DM je klidná atmosféra, kterou pomáhá vytvářet i dispoziční řešení budov, např. malý počet pokojů na patrech, počet lůžek v pokojích apod. Toto a rozdílnost studijního zaměření přispívají k atomizaci denního života v DM, což však nevylučuje některé společné vzdělávací či zábavné akce. Účast na společných akcích je dobrovolná.

Vzhledem k relativně vysokému studijnímu nasazení většiny ubytovaných žáků a věkovému průměru činnost ve výchovných skupinách neprobíhá standardně, lze však toto pojetí akceptovat.

10. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Provoz DM se řídí vnitřním řádem, který obsahuje základní práva a povinnosti žáků ubytovaných v DM. Ve své dikci důsledně vychází z vyhlášky MŠMT č. 64/1992 Sb. a to i o umístování žáků, což nesouhlasí se současným trendem zmíněného DM. Neošetřuje, že jsou přijímáni žáci zejména z nižších ročníků SŠ, zda mají přednost dle názvu DM žáci ze zdravotních škol a vyšších zdravotních škol apod. Obdobně není v řádu zakotven případný provoz o sobotách a nedělích - v Režimu dne je striktně stanoveno, že odjezd z DM je v pátek do 14,30 a příjezd v neděli od 18 do 21 hod. Denní režim pro žáky starší 18 let je vnitřním řádem upraven.

Žáci jsou vedeni k dobrovolné kázni a vzájemnému slušnému chování, vážné přestupky proti vnitřnímu řádu jsou radikálně řešeny. Vychovatelky mají přiměřenou dávku empatie.

Žákovská samospráva je zakotvena ve vnitřní řádu DM. Má dvě části (žáci SŠ a žáci VOŠ, vzhledem k odlišným problémům, které řeší) a schází se dle plánu, je svolávána vedoucí vychovatelkou. Ze schůzek jsou pořizovány zápisy o projednávaných bodech.

Vychovatelky se zaměřují vzhledem k pestré skladbě ubytovaných především na individuální výchovné působení. Žákům jsou nabízeny receptivní kulturní aktivity jak pro individuální, tak skupinové návštěvy, ale i zájmové činnosti formou kroužků vedených vychovatelkami při jejich službách.

Vnitřní řád je zpracován kvalitně, leč nepokrývá celou organizaci života v DM. Nabídka dalších aktivit dává předpoklad pro osobnostní rozvoj žáků.

ZÁVĚRY

1. Domov mládeže středních zdravotnických škol a vyšších zdravotnických škol v Litvínovské ul. v Praze 9 má předpoklady nadstandardně plnit své poslání.
2. Koncepce jeho činnosti není v rozporu s právními normami.
3. Vnitřní dokumentace DM je zpracována obsáhle, důsledně vychází ze stávajících právních norem, avšak nezachycuje zcela specifické problémy, které v tomto nadstandardním zařízení s takto přijatou koncepcí nastávají.
4. Činnost DM dává dobré předpoklady pro osobnostní rozvoj ubytovaných žáků.

V Praze dne 20. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu B. Hájek v. r.

členové týmu K. Svárovská v. r.

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 14. 12. 1998

razítko

Podpis ředitele DM: Fiala v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	29.12.1998	0102649/98-4007
Školský úřad:	29.12.1998	0102648/98-4007